

Strasbūras, 2012 10 23
COM(2012) 596 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE
COUNCIL, THE ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE
COMMITTEE OF THE REGIONS**

Kompleksiškos europinės internetinių lošimų sistemos kūrimas

{SWD(2012) 345 final}

TABLE OF CONTENTS

1.	Ižanga	4
2.	Pagrindinės problemos ir siūlomi jų sprendimo būdai	5
2.1.	Nacionalinių reguliavimo sistemų atitiktis ES teisei	6
2.2.	Priežiūros, administracinio bendradarbiavimo ir vykdymo užtikrinimo veiksmingumo stiprinimas	8
2.2.1.	Tinkamos priežiūros ir kontrolės valstybėse narėse sukūrimas	8
2.2.2.	Tarptautinio administracinio bendradarbiavimo palaikymas	9
2.2.3.	Vykdymo veiksmingumo užtikrinimas nacionaliniu lygmeniu	9
2.3.	Vartotojų ir piliečių apsauga	11
2.3.1.	Pastangos visoje ES užtikrinti aukštą apsaugos lygį	11
2.3.2.	Nepilnamečių apsaugos užtikrinimas	12
2.3.3.	Atsakingo reklamavimo stiprinimas	12
2.3.4.	Probleminio lošimo ir priklausomybės nuo lošimų prevencija	13
2.4.	Sukčiavimo ir pinigų plovimo prevencija	14
2.4.1.	Kovos su pinigų plovimu priemonių taikymo srities plėtimas	14
2.4.2.	Kova su tapatybės vagyste ir kitomis elektroninių nusikalimų formomis	15
2.4.3.	Lošimų įrangos saugumo užtikrinimas	15
2.5.	Sąžiningo sporto užtikrinimas ir susitarimų dėl varžybų baigties prevencija	15
2.5.1.	Suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo gerinimas	16
2.5.2.	Kovos su susitarimais dėl varžybų baigties priemonių plėtotė	16
2.5.3.	Veiksmingo atgrasymo nuo susitarimų dėl varžybų baigties užtikrinimas	16
2.5.4.	Tarptautinio bendradarbiavimo skatinimas	17
3.	Išvados	18

1. IŽANGA

Internetiniai lošimai¹ yra Europos Sąjungoje sparčiai auganti paslaugų teikimo veikla, kurios metinis augimo tempas artimas 15 %². 2011 m. jos metinės įplaukos regione sudarė 9,3 mlrd. EUR ir tikimasi, kad 2015 m. jos sieks 13 mlrd. EUR. Tai reikštų beveik 40 % bendrą augimo tempą³. Ekonominę sektoriaus reikšmę taip pat rodo aukštas ES pramonės inovacijų lygis ir augančios mokestinių įplaukų sumos valstybėse narėse.

Pastaraisiais metais sparčiai plėtojamos interneto technologijos sudarė geresnes sąlygas teikti lošimų paslaugas naudojant įvairius nuotolinio platinimo kanalus. Tarp jų yra internetas ir kitos elektroninės ar nuotolinio ryšio priemonės, kaip antai mobiliųjų telefonų technologijos arba skaitmeninė TV. Dėl virtualaus pobūdžio lošimų svetainės Europos Sąjungoje gali veikti visiškai nekontroliuojamos ES reguliavimo institucijų. Taip pat ir užsienyje Europos vartotojai ieško internetinių lošimų paslaugų, kurios, kai nėra tinkamai reguliuojamos, kelia jiems nemažą grėsmę. Dėl didžiulės internetinių lošimų paslaugų pasiūlos ir augančio jų paklausos lygio kyla tam tikrų problemų užtikrinant tinkamą viešosios politikos tikslų įgyvendinimą nacionaliniu, ES ir tarptautiniu lygmeniu.

2011 m. Komisija priėmė Žaliąją knygą dėl internetinių lošimų vidaus rinkoje⁴. Vykdydama viešąsias konsultacijas ji siekė susidaryti visapusę esamos padėties panoramą, palengvinti gerosios patirties mainus tarp valstybių narių ir nustatyti, kaip, atsižvelgiant į valstybių narių viešosios politikos tikslus ir netrikdant vidaus rinkos veikimo, skirtingi nacionaliniai lošimų reguliavimo modeliai gali egzistuoti vienas šalia kito ir ar siekiant užtikrinti didesnę nuoseklumą galėtų prireikti specifinių ES lygmens veiksmų. Atsakymai į konsultacijų klausimus skiriasi tiek dėl ES iniciatyvų pasirinktinio turinio, tiek dėl priemonių. Apskritai, nepanašu, kad šiuo metu reikėtų pasiūlyti konkrečiai šiam sektoriui skirtus ES teisės aktus. Tačiau bemaž vieningai kviesta imtis politikos veiksmų ES lygmeniu ir atsakymuose galima aiškiai įžvelgti pagrindines prioritetines sritis, kuriose reikia veikti.

Šiame komunikate ir drauge pateikiamame Komisijos tarnybų darbiniam dokumente⁵ nurodytos pagrindinės problemos, su kuriomis susiduriama dėl vidaus rinkoje taikomų nacionalinių reguliavimo sistemų įvairovės. Jame taip pat siekiama pasiūlyti šių problemų sprendimo būdų – nurodyti veiksmus, kurių reikėtų imtis ir nacionaliniu, ir ES lygmeniu. Tarnybų darbiniam dokumente pateikiama išsamesnė informacija, gauta išanalizavus atsakymus į Žaliąją knygą, taip pat šiame veiksmų plane siūlomos iniciatyvos ir atitinkami

¹ Internetiniai lošimai apima įvairias lošimo paslaugas ir platinimo kanalus. Tarnybų darbinio dokumento 2 skirsnyje pateikiama apibrėžčių apžvalga ir aptarimas.

² 2011 m. bendros ES internetinių lošimų rinkos metinės pajamos, manoma, siekė apie 84,9 mlrd. EUR ir jų metinis augimo tempas yra maždaug 3 %. Nuo 2008 m. iki 2011 m. lošimų fizinėse lošimo vietose rinka valstybėse narėse augo maždaug 8,3 %.

³ H2 Gambling Capital (lošimų ir lažybų konsultacinė bendrovė)

⁴ Žalioji knyga „Internetiniai lošimai vidaus rinkoje“ (COM(2011) 128 *final*)

⁵ Tarnybų darbinio dokumento nuoroda Nr.

duomenys. Siūlydama būdus, kaip spręsti įvairius su internetiniais lošimais susijusius klausimus, Komisija atsižvelgė į gerąją ES ir valstybių narių patirtį.

Stebint internetinių lošimų pasiūlos ir sklaidos tendencijas Europos Sąjungoje matyti, kad reikalingas didesnis aiškumas. Šiame komunikate siūlomas iniciatyvų ir atitinkamų priemonių, kuriomis sprendžiami įvairūs klausimai, didinamas teisinis aiškumas ir pagal turimą informaciją formuojamos politikos kryptys, derinys. Tie veiksmai, visiškai atitinkantys subsidiarumo ir proporcingumo principus, yra susiję su penkiomis pirmenybinėmis sritimis, kuriose reikia spręsti Europos Sąjungai kylančius iššūkius:

- nacionalinių reguliavimo sistemų derėjimas su ES teise;
- administracinio bendradarbiavimo skatinimas ir veiksmingesnis teisės aktų vykdymo užtikrinimas;
- vartotojų ir piliečių, nepilnamečių⁶ ir pažeidžiamų grupių apsauga;
- sukčiavimo ir pinigų plovimo prevencija;
- sąžiningo sporto užtikrinimas ir susitarimų dėl varžybų baigties prevencija.

Šie siūlomi veiksmai skirti internetinių lošimų paslaugoms ir problemoms, susijusioms su paslaugų teikimo laisve (SESV 56 straipsnis), įsisteigimo laisve (SESV 49 straipsnis), atsižvelgiant į internetinių lošimų rinkos augimą Europos Sąjungoje ir išplėtotą tarptautinę tokių paslaugų pasiūlą. Beje, kai kurie veiksmai tinka ir internetinių, ir neinternetinių lošimų paslaugoms⁷.

Šis komunikatas – tai ir atsakas į Tarybos išvada dėl lošimų ir lažybų veiklos organizavimo ES valstybėse narėse pagrindo⁸, kelias pirmininkaujančios valstybės narės pažangos ataskaitas⁹, Europos Parlamento rezoliuciją dėl internetinių lošimų vidaus rinkoje¹⁰ ir Europos ekonominių ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹¹.

2. PAGRINDINĖS PROBLEMOS IR SIŪLOMI JŲ SPRENDIMO BŪDAI

Valstybės narės iš esmės laisvos nustatyti su sėkmės žaidimais susijusius politikos tikslus ir išsamiai apibrėžti apsaugos lygį, tačiau nacionalinės reguliavimo sistemos turi atitikti ES teisę ir vidaus rinkos principus ir taisykles. Todėl ES internetinių lošimų politika galėtų būti sėkminga tik užtikrinus nacionalinės teisės atitiktį Sutarčiai.

⁶ Šiame komunikate nepilnamečiai reiškia ir vaikus. Pagal JT Vaikų teisių konvencijos 1 straipsnį vaikas reiškia jaunesnį nei 18 metų asmenį. Kai kuriose valstybėse narėse jaunimui taikoma tos pačios nuostatos kaip ir vaikams.

⁷ Visi šiame dokumente pasiūlyti veiksmai, kurių imsis Komisija, yra nuoseklūs ir dera su dabartine daugiamete finansine programa.

⁸ Išvados dėl lošimų ir lažybų veiklos organizavimo ES valstybėse narėse pagrindo, priimtos 3057-ame KONKURENCINGUMO tarybos susitikime Briuselyje 2010 m. gruodžio 10 d.

⁹ Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės pažangos ataskaitos dėl lošimų ir lažybų veiklos organizavimo ES valstybėse narėse pagrindo (2008–2011 m.)

¹⁰ 2011/2084(INI)

¹¹ CESE 1581/2011 – INT/579

Dėl uždavinių, kuriuos internetinių lošimų plėtra ir jos poveikis kelia kiekvienai valstybei narei, pobūdžio valstybės narės pavieniui nėra pajėgios veiksmingai išspręsti tų uždavinių ir atskirai užtikrinti, kad internetinių lošimų paslaugų pasiūla būtų tinkamai reguliuojama ir pakankamai saugi. Su administraciniu bendradarbiavimu susiję Komisijos veiksmai padės valstybėms narėms geriau suprasti viena kitos reguliavimo sistemą, dalytis gerąja patirtimi ir vis panašesnėmis priemonėmis spręsti bendras problemas. Be to, intensyvesnis ir ilgalaikis valstybių narių bendradarbiavimas pagerintų ES gebėjimą veiksmingiau spręsti internetinių lošimų pasaulinio masto klausimus.

Gerinti vartotojų apsaugą ir reguliavimo aplinką aktualu visoms valstybėms narėms ir suinteresuotosioms šalims. Plėtojant patrauklią teisėtų lošimų galimybių įvairovę sykiu būtų galima veiksmingai atitraukti vartotojus nuo nereguliuojamų svetainių. Todėl ES lygmens veiksmais reikėtų siekti tinkamai apsaugoti visos Europos piliečius saikingai reguliuojamoje aplinkoje. Į tai atsižvelgdama Komisija siūlo kartu su valstybėmis narėmis imtis veiksmų, kurias visiems Europos vartotojams ir piliečiams, įskaitant nepilnamečius ir pažeidžiamas grupes, būtų pasiūlyta bendra aukšto lygio apsauga. Tais siūlomais veiksmais siekiama šalinti nereguliuojamų rinkų ir organizuoto nusikalstamumo keliamas grėsmes, kaip antai sukčiavimą ir manipuliaciją varžybų rezultatais.

Apskritai tikimasi, kad iniciatyvos padės gerinti Europos Sąjungoje teikiamų internetinių lošimų paslaugų reglamentavimo sistemą ir padės pasirengti intensyvesniam valstybių narių reguliavimo institucijų bendradarbiavimui.

Komisija

- 2012 m. iš valstybių narių atstovų suburs ekspertų grupę lošimų klausimais, kuri keistųsi patirtimi ir gerąja praktika, o rengiant ES iniciatyvas konsultuotų ir teiktų technines žinias.

2.1. Nacionalinių reguliavimo sistemų atitikties ES teisei

Internetinių lošimų reguliavimas valstybėse narėse pasižymi reguliavimo sistemų įvairove. Kelios valstybės narės draudžia internetu siūlyti arba visus azartinius lošimus arba tam tikrus jų tipus, kaip antai pokerį ar kazino. Kai kuriose Europos jurisdikcijose įtvirtintos monopolinės sistemos, kurios siūlo internetinių lošimų paslaugas. Jas administruoja valstybės kontroliuojamas viešasis organizatorius arba išimtinės teises įgijęs privatus organizatorius. Tačiau vis daugiau valstybių narių įtvirtina licencijavimo sistemas, pagal kurias siūlyti paslaugas rinkai leidžiama daugiau nei vienam organizatoriui.

Reaguodamos į visuomenės, technologinius ir reguliavimo iššūkius nemažai valstybių narių neseniai persvarstė lošimus reglamentuojančius teisės aktus, kad būtų atsižvelgta į naujas lošimo paslaugų formas. Dėl šių reguliavimo pokyčių per kelerius pastaruosius metus išaugo lošimo paslaugų, kurias teikia ES valstybėse narėse licencijuoti operatoriai, pasiūla ir nacionalinio reguliavimo skirtumai. Taip pat augo pasiūla iš užsienio, kuri pagal kliento valstybės narės taisykles dažnai yra nelicencijuota. Tų nacionalinių taisyklių atitikties Sutarčiai

buvo ginčijama nacionaliniuose teismuose, o klausimai dėl ES teisės aiškinimo pateikti spręsti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui (ESTT).

Nacionalinės reguliavimo sistemos turi atitikti ES teisę. Keliuose sprendimuose ESTT pateikė bendro pobūdžio gaires, kaip aiškinti vidaus rinkos pagrindines laisves (internetinių) lošimų srityje atsižvelgiant į specifinį lošimo veiklos pobūdį, kad nacionaliniai teismai galėtų įvertinti aplinkybes, kuriomis ribojamieji nacionaliniai lošimų įstatymai pateisinami remiantis bendrojo intereso argumentais.

ESTT patvirtino, kad pasiūlymų lošti užsienyje teikimas ir pasinaudojimas jais yra ekonominė veikla, kuriai taikytinos SESV pagrindinės laisvės. Konkrečiai SESV 56 straipsnyje draudžiama riboti laisvę teikti paslaugas gavėjams kitose valstybėse narėse. Nustatyta, kad nacionalinės taisyklės, kuriomis draudžiama teikti kitose valstybėse narėse licencijuotas lošimų paslaugas, riboja valstybės narės gyventojų laisvę internetu gauti kitose valstybėse narėse siūlomas paslaugas. Jos taip pat riboja kitose valstybėse narėse įsisteigusių organizatorių laisvę teikti lošimų paslaugas.

Valstybės narės gali varžyti ar riboti visų ar tam tikrų tipų internetinių lošimo paslaugų pasiūlą iš užsienio argumentuodamos tuo, kad jos nori apginti su lošimais susijusius viešojo intereso tikslus. Nacionalinėse taisyklėse labiausiai orientuojamasi į vartotojų apsaugos tikslus, ypač į probleminio lošimo prevenciją ir nepilnamečių apsaugą, taip pat į nusikaltimų ir sukčiavimo prevenciją. Valstybės narės paprastai nurodo teisėtus lošimo paslaugų iš užsienio ribojimo priežastis, tačiau jos taip pat privalo įrodyti, kad atitinkama priemonė tinkama, būtina ir ypač tai, kad esama su viešojo intereso tikslu susijusios problemos ir kad reguliavimo sistema yra nuosekli. Valstybės narės privalo įrodyti, kad viešojo intereso tikslų, kuriuos jos laisvai pasirinko užtikrinti, yra siekiama nuosekliai ir sistemingai, ir jos negali nei imtis, nei toleruoti priemonių, kuriomis būtų trukdoma siekti tų tikslų, nei sudaryti palankių sąlygų tokioms priemonėms įgyvendinti.

Pastaraisiais metais Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš nemažai valstybių narių ir jų tyrimas tebevykdomas. Šiuo metu užregistruota ir nemažai lošimų srities skundų, pagrįstų SESV 49 ir (arba) 56 straipsniu. Tęsdama nacionalinės teisės vertinimą, kurio reikia pažeidimo nagrinėjimo byloms ir nagrinėjant skundus, Komisija naudoja Žaliosios knygos konsultacijų metu ir iš naujausios ESTT praktikos sukauptą faktinę informaciją. Vertinant dėmesys ypač atkreipiamas į tai, ar nacionalinė lošimų politika nuosekli, ypač tai, ar skiriasi reguliavimo įstaigų požiūris į to paties tipo internetu ir fizinėse vietose siūlomus žaidimus ir žaidimus, kurie sukčiavimo rizikos ir (arba) vartotojų apsaugos atžvilgiu yra aiškiai palyginamo rizikos laipsnio. Vertinant taip pat atkreipiamas dėmesys į licencijavimo schemų skaidrumą ir nediskriminacinį pobūdį, taip pat į licencijavimo sąlygų proporcingumą.

Priimdama komunikatą Komisija sykiu kviečia atitinkamas valstybes nares pateikti informaciją apie savo teisinės bazės naujoves lošimų srityje. Valstybių narių, prieš kurias pradėtos pažeidimo nagrinėjimo procedūros ar įregistruoti skundai, bus prašoma pateikti

(atnaujintą) teisinę ir faktinę informaciją, kad Komisija galėtų atlikti atitiktis ES teisei vertinimą.

Prireikus Komisija imsis veiksmų, kad būtų vykdomos atitinkamos Sutarties nuostatos, susijusios su ES teisės neatitinkančiomis nacionalinėmis taisyklėmis, atsižvelgdama į naujausią ESTT praktiką. Be to, pagal vadinamąją pranešimų tvarką toliau bus vertinama internetinius lošimus reglamentuojančių nacionalinių teisės aktų projektų atitiktis ES teisei¹².

Komisija

- Tęsdama vykdomas esamas pažeidimo nagrinėjimo procedūras ir nagrinėdama skundus sparčiau pabaigs nacionalinių nuostatų vertinimą ir prireikus imsis įgyvendinimo užtikrinimo priemonių.

2.2. Priežiūros, administracinio bendradarbiavimo ir vykdymo užtikrinimo veiksmingumo stiprinimas

Siekdamos sėkmingai įgyvendinti ir taikyti lošimų politiką nacionaliniu ir ES lygmeniu valstybėms narėms reikia kompetentingų reguliavimo institucijų, bendradarbiaujančių su kitų valstybių narių institucijomis ir naudojančių visas prieinamas veiksmingas vykdymo užtikrinimo priemones.

Kai kuriose šio komunikato iniciatyvose numatomas asmens duomenų tvarkymas. Tuo klausimu reikia užtikrinti atitiktį duomenų apsaugos ES teisės aktams¹³. Siekiant užtikrinti duomenų kokybę, minimalų kaupimą ir atitiktį kitiems duomenų apsaugos reikalavimams, pirmiausia reikės aiškiai apibrėžti konkrečią duomenų tvarkymo paskirtį.

2.2.1. Tinkamos priežiūros ir kontrolės valstybėse narėse sukūrimas

Siekiant užtikrinti veiksmingą lošimų taisyklių įgyvendinimą, vykdymo užtikrinimą ir veiksmingą tarptautinį administracinį bendradarbiavimą kiekvienoje valstybėje narėje turi veikti tinkamai aprūpintos reguliavimo institucijos. Kad nacionalinės reguliavimo institucijos galėtų spręsti reguliavimo uždavinius sparčiai augančioje ir technologijomis pagrįstoje rinkoje, joms reikalingos tinkama kompetencija ir techninės žinios. Kadangi ne visos reguliavimo institucijos gali turėti visus įgaliojimus prižiūrėti lošimų rinką, joms gali tekti regioniniu ar nacionaliniu lygmeniu bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis institucijomis siekiant patenkinti bendradarbiavimo prašymus, gautus iš kitų valstybių narių reguliavimo institucijų, ir nenuvilti jų lūkesčių.

¹² Direktyva 98/34/EB, nustatanti informacijos apie techninius standartus ir reglamentus bei informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarką, su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/48/EB.

¹³ Direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, daugiau informacijos apie duomenų apsaugos reformą ir 2012 m. sausio 25 d. Komisijos priimtą reformos dokumentų paketą – http://ec.europa.eu/justice/newsroom/data-protection/news/120125_en.htm

2.2.2. Tarptautinio administracinio bendradarbiavimo palaikymas

Siekiant išspręsti nūdienos reguliavimo uždavinius būtinas tvirtesnis administracinis bendradarbiavimas. Tvirtesniu administraciniu bendradarbiavimu valstybėms narėms ir lošimų reguliavimo institucijoms bus padedama atlikti reguliavimo ir priežiūros vaidmenį ir gerinti jų darbo kokybę. Bendradarbiaudamos dėl praktinių aspektų valstybės narės galės susipažinti su viena kitos sistemomis ir metodais, užmegzti glaudesnius veiklos lygmenų ryšius. Dėl veiksmų, kuriais būtų palaikomas administracinis bendradarbiavimas, taip pat turėtų sumažėti nereikalinga administracinė našta, ypač organizatorių, kurie licencijuoti daugiau nei vienoje jurisdikcijoje, licencijavimo ir priežiūros srityje. Šiuo klausimu reikšmės gali turėti internetinių lošimų įrangos sertifikavimas ir standartizavimas.

Norint, kad administracinis bendradarbiavimas būtų sėkmingas, reikia aiškiai apibrėžti sritis, kurių informacijos valstybės narės galėtų prašyti ar ja keistis arba kuriose jos galėtų plėtoti bendrą veiklą ir iniciatyvas. Be to, turi veikti tinkama struktūra, turinti aiškius bendradarbiavimo įgaliojimus ir galinti tenkinti reguliavimo institucijų veiklos vykdymo poreikius. Tiksliai nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimo forma priklauso nuo to, kokia informacija ir duomenimis galės keistis institucijos.

Pirmas skubiausias bendradarbiavimo žingsnis – imtis bendro pobūdžio informacijos ir gerosios patirties mainų, kad reguliavimo institucijos keistųsi žiniomis ir patirtimi, stiprintų tarpusavio pasitikėjimą ir geriau suvoktų interesų bendrumą. Antras žingsnis – Komisija, palaikydama dialogą su valstybėmis narėmis, toliau tirs asmens duomenų keitimosi galimybes laikantis duomenų apsaugai taikomų nacionalinių ir ES taisyklių. Valstybių narių bendradarbiavimas šiuo tikslu galėtų vykti sklandžiau, jei būtų naudojama Vidaus rinkos informacijos sistema (VRI)¹⁴.

Bendradarbiavimas Europos Sąjungoje neišspręs visų internetinių lošimų rinkos uždavinių. Daugelis tų uždavinių yra tarptautinio pobūdžio ir dažnai susiję su priežastimis už Europos Sąjungos sienų. Siekdama koordinuoti veiksmus ir skatinti iniciatyvas, nukreiptas į ES nepriklausančias valstybes, Komisija kartu su valstybėmis narėmis apibrėš klausimus, kurie būtų svarstomi su trečiosiomis šalimis, ir su pastarosiomis stiprins dialogą.

2.2.3. Vykdyto veiksmingumo užtikrinimas nacionaliniu lygmeniu

Siekiant viešojo intereso tikslų, kuriais grindžiama valstybių narių nacionalinė lošimų politika, nepaprastai svarbu, kad valstybės narės užtikrintų veiksmingą savo nacionalinių teisės aktų (kurių būtina sąlyga – atitikimas ES teisei) vykdymą. Vykdyto užtikrinimo veiksmingumas priklauso, *inter alia*, nuo nacionalinės lošimų priežiūros institucijos

¹⁴ Tikimasi, kad Europos Parlamentas ir Taryba reglamentą dėl administracinio bendradarbiavimo per VRI (pagrįstas Komisijos pasiūlymu COM(2011) 522 *final*) oficialiai priims 2012 m. rugsėjo ar spalio mėnesį. Šiuo reglamentu bus suteikta galimybė inicijuoti bandomuosius VRI projektus, kuriais būtų patikrintas VRI sistemos naudojimas administraciniam bendradarbiavimui (įskaitant asmens duomenų mainus) bet kuriose bendrosios rinkos srityse, jei tik yra teisinis pagrindas keistis tokiais duomenimis.

organizacinės struktūros tvirtumo ir įgaliojimų platumo, tinkamo administracinio bendradarbiavimo su kitomis reguliavimo institucijomis ir tinkamų vykdymo užtikrinimo priemonių.

Preveninėmis vykdymo užtikrinimo priemonėmis siekiama, kad piliečiai mažiau pirmą kartą susidurtų su nelicencijuotais internetinių lošimų užsienyje pasiūlymais, kurie neatitinka gaunančiosios valstybės narės galiojančių teisės aktų (nėra licencijuoti)¹⁵ ir būtų laikomasi lošimams taikomų nacionalinių taisyklių ir bendrųjų principų, kaip antai lošėjų ugdymo ir informavimo, kad būtų suvokiamas lošėjų pasirinkimas ir elgsena bei skatinama verslą vykdyti atsakingai. *Atsakomosios* vykdymo užtikrinimo priemonės, kaip antai priegigos prie nelicencijuotas lošimų paslaugas siūlančių svetainių ribojimas arba lošėjų ir be leidimo veikiančių lošimų organizatorių tarpusavio mokėjimų blokavimas, gali būti naudingos, tačiau jos gali turėti ir trūkumų. Tokias priemones taip pat reikėtų rūpestingai įvertinti taip, kad nebūtų pažeistos SESV nurodytos pagrindinės teisės ir pagrindinės laisvės. Būtų tikslinga paaiškinti, kokių procedūrų reikia laikytis, kai taikomos atsakomosios vykdymo užtikrinimo priemonės, kuriomis prieglobą neteisėtiems lošimų pasiūlymams teikiantys virtualūs tarpininkai įpareigojami imtis veiksmų (panaikinti pasiūlymo turinį arba nutraukti pasiūlymo prieigą klientams tam tikrose valstybėse narėse). Komisija rengia horizontalaus pobūdžio iniciatyvą dėl pranešimo ir veiksmo procedūrų, kurioje turėtų būti pateiktas reikiamas išaiškinimas. Taip pat bendradarbiavimą būtų galima sustiprinti naudojant tinklą, kuris įsteigtas pagal reglamentą dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje, sudarantį sąlygas imtis vykdymo užtikrinimo veiksmų kitoje šalyje¹⁶.

PAGRINDINIAI VEIKSMAI

Komisija

- iki 2013 m. palengvins lošimų reguliavimo institucijų administracinį bendradarbiavimą ir ištirs valstybėms narėms VRI reglamento teikiamas galimybes keistis informacija ir (arba) bendradarbiauti,
- skatins keistis informacija ir gerą patirtimi vykdymo užtikrinimo priemonių klausimais ir išsiaiškins atsakomųjų vykdymo užtikrinimo priemonių, kaip antai mokėjimo blokavimo ir priegigos prie svetainių panaikinimo ES lygmeniu, naudą ir galimas ribas,
- išsiaiškins procedūras, kuriomis vadovaujantis reikia pranešti apie interneto tarpininkų Europos Sąjungoje priglobtą nelicencijuotą turinį ir į tą pranešimą reaguoti¹⁷,
- plėtos dialogą reguliavimo klausimais su trečiosiomis šalimis.

Valstybės narės raginamos

¹⁵ Jei lošimo paslaugos nėra licencijuotos gaunančioje valstybėje narėje, nereiškia, kad jos nėra reguliuojamos kilmės valstybėje narėje. Tai nereiškia ir to, kad jos nelicencijuotos kitose gaunančiose valstybėse narėse.

¹⁶ Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą (Reglamentas dėl bendradarbiavimo apsaugant vartotojus)

¹⁷ Daugiau informacijos – http://ec.europa.eu/internal_market/e-commerce/notice-and-action/index_en.htm

- sukurti lošimų reguliavimo institucijas, suteikti joms aiškius įgaliojimus ir užtikrinti bendradarbiavimą su kitomis atitinkamomis kompetentingomis institucijomis,
- ieškoti būdų informuoti vartotojus apie prieinamus licencijuotus pasiūlymus, kad paklausa būtų nukreipta į teisėtą rinką.

2.3. Vartotojų ir piliečių apsauga

Visoje Europos Sąjungoje valstybės narės vis labiau sutaria dėl piliečių apsaugos tikslo, nors jo siekiant taikomi skirtingi reguliavimo ir techniniai modeliai. Tinkama veikla Europos Sąjungoje reikalinga siekiant: 1) atitraukti vartotojus nuo nereguliuojamų ir galimai žalingų pasiūlymų; 2) apsaugoti nepilnamečius nuo prieigos prie lošimo punktų; 3) apsaugoti kitas pažeidžiamas grupes; ir 4) vykdyti su lošimu susijusių sutrikimų prevenciją¹⁸. Visiems piliečiams turėtų būti suteiktas aukštas bendros apsaugos lygis visoje vidaus rinkoje.

Gerbdama kiekvienos valstybės narės teisę nustatyti lošimo paslaugų reguliavimo sistemą Komisija mano, kad labai tikslinga plėtoti įvairias licencijuotas lošimo galimybes, kad vartotojai būtų veiksmingai atgrasyti nuo kitų lošimo galimybių pasiūlymų. Svarbu, kad licencijuoti organizatoriai galėtų pasiūlyti pakankamai patrauklius produktus, nes jei patikimų ir tvarių pasiūlymų nebus, vartotojai toliau keliaus į nereguliuojamas lošimų svetaines, o tai gali lemti žalingą poveikį.

2.3.1. Pastangos visoje ES užtikrinti aukštą apsaugos lygį

Apskaičiuota, kad internetiniuose lošimuose dalyvauja 6,84 mln. Europos vartotojų¹⁹. Terpėje, kuri savo prigimtimi yra tarptautinė, vartotojams turi būti užtikrinta galimybė pasirinkti remiantis sukaupta informacija ir gebėjimas atpažinti licencijuotą lošimų pasiūlymą. Dėl informacijos pertekliaus vartotojai pasitiki ženklinimu²⁰. Todėl Komisija ragina, kad organizatorių svetainėje būtų ryškiai pavaizduoti atitinkamos reguliavimo institucijos duomenys ir kad būtų gerinamas vartotojų informavimo bei žinių lygis.

Kai kurios valstybės narės yra sukaupusios vartotojų apsaugos interneto aplinkoje patirtį. Lošimų sektorius taip pat yra sutelkęs vertingų techninių žinių ir suformavęs savireguliacijos metodų socialinei lošimų atsakomybei stiprinti. Veiklai reikia visų suinteresuotųjų šalių pastangų. Reikia rasti tinkamą pusiausvyrą, ir vartotojų apsaugos priemonės neturėtų neigiamai paveikti lošėjų – pastūmėti juos ieškoti patrauklesnių pasiūlymų nereguliuojamose svetainėse.

ES lygmeniu suformuotu principų rinkiniu turėtų būti siekiama aukšto vartotojų apsaugos lygio. Tarp tų principų turėtų būti veiksmingas ir užtikrintas lošėjų registravimas, amžiaus patikra ir tapatybės kontrolė (ypač jei pervedamos lėšos); tikroviškumo tikrinimas (sąskaitos

¹⁸ Pavyzdžiui, probleminis lošimas, patologinis lošimas, perdėtas lošimas.

¹⁹ H2 Gambling Capital

²⁰ Naujoji Europos vartotojų darbotvarkė. Daugiau dėmesio vartotojams bendrojoje rinkoje (COM(2012) 225 *final*)

įvykiai, įspėjamieji ženklai, rodyklės į pagalbos linijas), nekreditavimo nuostata, lošėjų lėšų apsauga, savęs apribojimo galimybės (laiko ir finansinės ribos, nepriėmimas), pagalba vartotojams ir veiksmingas skundų svarstymas²¹.

Kaip pirmą priemonę Komisija parengs rekomendaciją dėl bendros vartotojų apsaugos.

2.3.2. Nepilnamečių apsaugos užtikrinimas

Nepilnamečių apsaugai turi būti teikiama pirmenybė vien dėl to, kad 75 % 6–17 metų vaikų ir paauglių naudojami internetu²². Prevencinėmis apsaugos priemonėmis turėtų būti siekiama užkirsti kelią nepilnamečiams prie lošimų turinio. Todėl rekomendacijoje reikėtų raginti reguliavimo sistemose numatyti pakankamas amžiaus tikrinimo priemones ir užtikrinti, kad organizatoriai vykdytų kontrolę. Be to, lošimų svetainės turėtų būti raginamos skelbti nuorodas, kuriose būtų aiškiai įrašytas draudimas lošti nepilnamečiams (angl. „*no underage gambling*“), ir teikti informaciją apie amžiaus tikrinimo priemonių įgyvendinimą. Šių tipų priemones reikėtų papildyti platesnio pobūdžio pastangomis, kaip antai gerinti tėvų suvokimą apie riziką, susijusią su lošimu, ir skatinti namuose įsidiegti filtravimo programinę įrangą. Be to, visi organizatoriai turėtų vykdyti verslą atsakingai.

2.3.3. Atsakingo reklamavimo stiprinimas

Atsakingas reklamavimas yra būtinas norint, kad piliečiai suvoktų, kad: 1) lošėjams taikomi amžiaus apribojimai, 2) lošimas gali būti žalingas, jei lošiama neatsakingai, 3) lošimas gali kelti grėsmę finansinei, socialinei ir sveikatos būklei. Ne visos Europos Sąjungos valstybės narės yra patvirtinusios reklamos taisykles, kurios būtų taikomos konkrečiai lošimo paslaugoms. Kai kuriose valstybėse narėse galioja tam skirti elgesio kodeksai. Lošimų ir reklamos sektorius taip pat ėmė taikyti savireguliacijos metodus. Visi piliečiai Europos Sąjungoje turi būti pakankamai informuoti apie savo pasirinkimus ir su lošimu susijusias grėsmes.

Siekdama, kad konkrečioje valstybėje narėje licencijuoti organizatoriai reklamuotų lošimus socialiai atsakingu būdu ir vartotojams suteiktų pagrindinę informaciją, Komisija parengs rekomendaciją dėl atsakingos lošimų reklamos. Kad rekomendacija būtų visiškai veiksminga, ir valstybių narių, ir sektoriaus atstovų bus prašoma prisidėti svarstant jos taikymo sritis apimtį ir struktūrą. Valstybėms narėms bus rekomenduota numatyti adekvačias sankcijas už pažeidimus ar neatitiktį. Rekomendacija papildys Nesąžiningos komercinės praktikos direktyvą²³.

²¹ Kaip siūloma direktyvos dėl vartotojų galimybės naudotis alternatyviu ginčų sprendimu ir reglamento dėl vartotojų ginčų elektroninio sprendimo pasiūlyme http://ec.europa.eu/consumers/redress_cons/adr_policy_work_en.htm

²² Europos strategija dėl vaikams geresnio interneto (COM(2012) 196 *final*)

²³ Direktyva 2005/29/EB dėl vartotojo atžvilgiu nesąžiningos verslo įmonių prekybos veiklos vidaus rinkoje, iš dalies keičiančios Direktyvą 84/450/EEB, direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB, 2002/65/EB ir reglamentą (EB) Nr. 2006/2004

2.3.4. Probleminio lošimo ir priklausomybės nuo lošimų prevencija

Remiantis atsakymais, gautai į Žaliosios knygos klausimus, galima teigti, kad 0,5–3 % ES gyventojų kenčia nuo kokio nors tipo su lošimu susijusio sutrikimo. Duomenų apie sutrikimų, susijusių su lošimais, mastą ir įvairovę šiuo metu nėra. Be to, pagal atliktus tyrimus ir apklausas neginčytinų išvadų padaryti neįmanoma. Reikia geriau suprasti 1) taikomas apibrėžtis, 2) determinantes (pavyzdžiui, siekimą laimėti ar vengimą pralaimėti, komercinius ryšius, prieinamumą, dažnumą), 3) lošimų ir (arba) lažybų tipų priežastinius ryšius, 4) prevencinių priemonių (pavyzdžiui, įspėjamųjų ženklų, ribojimosi nustatymo, tam tikrų lošimų ir (arba) lažybų ribojimą) adekvatumą, 5) reikiamo gydymo tipus.

Šiuo metu Komisija siekia gauti aktualią informaciją per ES bendrai finansuojamą mokslinių tyrimų projektą ALICE RAP²⁴, kurį įgyvendinant bus, *inter alia*, kaupiami duomenys, klasifikuojamos priklausomybės, vertinamos determinantes ir priklausomybės įgijimo procesas, apžvelgiama su priklausomybėmis susijusi valdymo praktika, rengiama konsoliduota problemos mastą Europos Sąjungoje apibūdinanti statistika. Remdamasi tarpinėmis ataskaitomis, kurios bus parengtos vykdant tą projektą, Komisija svarstys iniciatyvas dėl mokslinių tyrimų politikos, skirtos su lošimais susijusių priklausomybių vystymosi tyrimams, įskaitant priklausomybės nustatymą ir gydymą.

PAGRINDINIAI VEIKSMAI

Komisija

- 2013 m. priims rekomendaciją dėl bendros vartotojų apsaugos ir dėl atsakingos lošimų reklamos,
- siekdama pagerinti klasifikavimo pagal amžių ir turinį sistemas rems tėvų kontrolės priemonių lyginamąją analizę ir testavimą naudojant Saugesnio interneto programą²⁵ ir Europos infrastruktūros tinklų priemonę²⁶,
- 2012 m. įvertins EU NET ADB projekte²⁷ numatytas rekomendacijas dėl su lošimais susijusios paauglių priklausomybės nuo interneto,
- 2014 m. pateiks ataskaitą apie ALICE RAP projekte numatytas atitinkamas darbo grupes ir įvertins tų mokslinių tyrimų rezultatus,
- nuo 2013 m. vykdydama vartotojų rinkos stebėsenos tyrimą vertins, kokie internetinių lošimų paslaugų rinkos rezultatai.

Valstybės narės raginamos

²⁴ Tai tarpdisciplinis projektas pagal Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros septintąją bendrąją programą. Pagal projektą vykdomi penkerių metų laikotarpio (2011–2015 m.) priklausomybės ir gyvenimo būdo Europoje moksliniai tyrimai. Daugiau informacijos – http://ec.europa.eu/research/social-sciences/projects/486_en.html

²⁵ Sprendimas Nr. 1351/2008/EB, nustatantis daugiametę internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos Bendrijos programą

²⁶ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama Europos infrastruktūros tinklų priemonė (COM (2011) 665)

²⁷ Projektu siekiama įvertinti Europos paauglių artimo priklausomybei interneto naudojimo ir priklausomybės nuo interneto paplitimą ir determinantes.

- aktyviau informuoti ir ugdyti suvokimą apie galimas su lošimais susijusias grėsmes ir nereguliuojamus lošimo pasiūlymus,
- gerinti lošimų reguliavimo institucijų ir vartotojų organizacijų bendradarbiavimą,
- siekiant, kad vaikai ir jaunimas neprieitų prie lošimų svetainių, padidinti jiems skirtų interneto saugos metodų prieinamumą ir naudojimą,
- atlikti tyrimus ir rinkti duomenis apie sutrikimus, susijusius su lošimais.

2.4. Sukčiavimo ir pinigų plovimo prevencija

Valstybėms narėms pagrindiniai viešojo intereso tikslai, susiję su viešosios tvarkos palaikymu, yra sukčiavimo lošiant ir pinigų plovimo prevencija. Laikoma, kad su internetiniais lošimais dažniausiai susiję nusikaltimai yra sukčiavimas kreditinėmis kortelėmis ir banko duomenų vagystė. Internetiniais lošimais taip pat gali būti naudojama iš neteisėtos veiklos gautoms lėšoms plauti. Šie baudžiamieji nusikaltimai dažnai įvykdomi kitose šalyse; neretai juos įvykdo nusikalstamos grupuotės.

Valstybių narių valdžios institucijoms ir reguliuojamiesiems organizatoriams kyla daug klausimų, kaip veiksmingai taikyti kovos su sukčiavimu ir pinigų plovimu mechanizmus. Su jais veiksmingiausia kovoti bendradarbiaujant ir vykdant koordinavimą tarptautiniu mastu, pavyzdžiui, kai struktūriškai bendradarbiauja lošimus prižiūrinčios nacionalinės institucijos, nacionalinės policijos ir tarptautinės teisėsaugos įstaigos. Kovos su pinigų plovimu prevencinės ir apsauginės priemonės, kaip antai, draudimas anonimiškai patirti nuostolius, taip pat turėtų būti tinkamu mastu apsvaistytos rengiant Rekomendaciją dėl bendros vartotojų apsaugos. Taip pat reikalingas teisėjų mokymas su lošimais susijusio sukčiavimo ir pinigų plovimo klausimais.

2.4.1. Kovos su pinigų plovimu priemonių taikymo srities plėtimas

Kovos su pinigų plovimu direktyva²⁸ lošimų srityje dabar taikoma tiktai kazino. Kai kurios valstybės narės į direktyvos taikymo sritį jau įtraukė kitas lošimų rūšis ir kai kurie reguliuojamieji organizatoriai taiko priemones, kaip antai vartotojo tikrinimo procedūras, vartotojo profilio nustatymą ir mokėjimų stebėjimą. Norint suvienodinti visų lošimų organizatorių veiklos sąlygas ir užtikrinti palyginamo lygio apsaugą visose valstybėse narėse, į direktyvos taikymo sritį reikia įtraukti visas lošimų paslaugas.

Persvarstydama direktyvą Komisija spęs, ar į jos taikymo sritį įtraukti visas lošimų rūšis, sykiu užtikrinant proporcingumą.

2.4.2. Kova su tapatybės vagyste ir kitomis elektroninių nusikalimų formomis

Per viešąsias konsultacijas išaiškėjo, kad dažniausias sukčiavimas lošiant yra tapatybės vagystė. Tačiau panašu, kad tai atspindi bendresnę tendenciją, t.y. augančią tapatybės

²⁸ Direktyva 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui

vagyščių ir kitų elektroninio nusikalstamumo formų grėsmę internetu teikiamoms paslaugoms. Dabar šias problemas Komisija sprendžia įgyvendindama kovos su elektroniniu nusikalstamumu politiką, ir vienas jos žingsnių – neseniai priimtas pasiūlymas steigti Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centrą.²⁹ Siekdama užtikrinti, kad šiuo klausimu rasti sprendimai padėtų saugiau teikti internetinių lošimų paslaugas, Komisija skatins kovos su elektroniniu nusikalstamumu patirties ir gerosios praktikos keitimąsi ekspertų grupėje lošimų klausimais ir su Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centru (tais atvejais, kai tai būtina).

2.4.3. Lošimų įrangos saugumo užtikrinimas

Sprendamos dėl lošimų veiklos licencijos išdavimo valstybių narių kompetentingos institucijos paprastai reikalauja, kad internetinių lošimų įranga, įskaitant lošimų programinę įrangą, būtų sertifikuota. Siekdama, kad internetinių lošimų saugumas Europos Sąjungoje būtų palyginamo lygio ir kad sumažėtų su skirtingomis nacionalinėmis sertifikavimo procedūromis susijusi administracinė našta, o prireikus – kad būtų užtikrinta sąveikumo galimybė, Komisija svarstys, ar verta nustatyti lošimų įrangos sertifikavimo ES standartą.

PAGRINDINIAI VEIKSMAI

Komisija

- 2012 m. svarstys, ar įtraukti visas lošimų formas į Kovos su pinigų plovimu direktyvos taikymo sritį;
- vykdydama kovos su elektroniniu nusikalstamumu politiką skatins patirties ir gerosios praktikos keitimąsi ekspertų grupėje lošimų klausimais ir su Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centru (tais atvejais, kai tai būtina),
- 2013 m. svarstys galimybę nustatyti lošimų įrangos, įskaitant programinę įrangą, sertifikavimo ES standartą.

Valstybės narės raginamos

- remti teisėjų mokymą su lošimais susijusio sukčiavimo ir pinigų plovimo temomis.

2.5. Sąžiningo sporto užtikrinimas ir susitarimų dėl varžybų baigties prevencija

Su lažybomis susiję susitarimai dėl varžybų baigties yra ypatinga su sporto organizacijų, sportininkų, lošėjų (vartotojų) ir reguliuotųjų lošimų organizatorių interesais besikertanti sukčiavimo rūšis. Susitarimai dėl varžybų baigties pažeidžia sporto varžybų sąžiningumo principą, kuris yra vienas iš ES veiksmo sporto srityje tikslų (SESV 165 straipsnis). Sprendžiant šį klausimą sutartinai ir koordinuotai turi veikti viešosios institucijos, sporto

²⁹ Kova su nusikalstamumu skaitmeniniame amžiuje. Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centro kūrimas (COM (2012) 140 *final*)

organizacijos ir lošimo organizatoriai.³⁰ Europos Sąjungoje veikia keletas reguliavimo (lošimų licencijavimo sąlygos, sporto federacijų nuostatai) ir saviregulavimo (elgesio kodeksai) mechanizmų, vykdomi švietimo kampanijos, galioja interesų konflikto taisyklės, lažybų stebėsenos sistemos ir išpėjimo priemonės (pranešimo apie pažeidimą galimybės, karštosios linijos ir kt.). Suinteresuotosios šalys bendradarbiauja, tačiau ribotai. Akivaizdu, kad lažybų organizatoriai, sporto organizacijos ir kompetentingos organizacijos, įskaitant lošimų veiklos reguliavimo institucijas, turėtų daugiau bendradarbiauti ir nacionaliniu, ir tarptautiniu lygmeniu.

2.5.1. Suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo gerinimas

Šioje srityje naudos atneša bendradarbiavimo susitarimai, ir Komisija skatina tolesnę jų plėtrą, kad juos sudarytų visos tuo suinteresuotos šalys (lošimų organizatoriai, sporto organizacijos, reguliavimo institucijos). Šie susitarimai veiksmingai pagerina nacionalinių ryšių centrų kūrimo sąlygas, kuriuose visi suinteresuotieji nacionalinio lygmens kovos su susitarimais dėl varžybų baigties dalyviai gali susitikti, keistis informacija ir koordinuoti veiksmus. Nacionaliniai ryšių centrai yra svarbiausias veiksmingo bendradarbiavimo elementas siekiant spręsti susitarimų dėl varžybų baigties problemą ES ir pasauliniu lygmeniu.

2.5.2. Kovos su susitarimais dėl varžybų baigties priemonių plėtotė

Valstybių narių požiūris į kovos su susitarimais dėl varžybų baigties priemonių finansavimą labai skiriasi ir nenustatyta, kad kuris nors vienas iš dabar taikomų finansavimo modelių būtų mažiau ar daugiau veiksmingas nei kiti.

Bendradarbiaudama su suinteresuotomis šalimis Komisija rekomendacijoje plėtos visose valstybėse narėse ir sporto šakose taikytinas kovos su susitarimais dėl varžybų baigties priemonės, kad 1) skatintų veiksmingiau keistis gerąja su lažybomis susijusių susitarimų dėl varžybų baigties prevencijos patirtimi, įskaitant apie iniciatyvas dėl sąmoningumo ugdymo ir sporto srities subjektų mokymo, 2) užtikrintų, kad sporto organizacijos, organizatoriai ir reguliavimo institucijos vieni kitiems pranešintų apie įtartiną veiklą ir imtųsi atsakomųjų veiksmų, taip pat kauptų patikimą statistiką apie problemos mastą, 3) nustatytų būtinąsias interesų konflikto nuostatas, pavyzdžiui, uždraustų lažybose dalyvauti sportininkams bei sporto pareigūnams ir neleistų organizuoti lažybų dėl jaunimo varžybų, 4) sukurtų karštąsias linijas ir kitus pranešimo ar išpėjimo pranešant apie pažeidimą mechanizmus. Tuo tikslu bus rengiami seminarai, kuriuose dalyvaus lošimų srities ekspertai.

2.5.3. Veiksmingo atgrasymo nuo susitarimų dėl varžybų baigties užtikrinimas

Susitarimų dėl varžybų baigties tyrime³¹ nustatyta, kad už susitarimus dėl varžybų baigties traukiama baudžiamojon atsakomybėn visose valstybėse narėse. Tyrime taip pat nurodoma, kad galimybė pareikšti kaltinimą už nusikaltimus, susijusius su sportu, nebūtinai reiškia geresnę įstatymo vykdymą ar mažėjantį įtartinų atvejų skaičių. Pagrindinės spragos, susijusios

³⁰ Žr. 2012 m. rugsejo 20 d. Nikosijos deklaraciją dėl kovos su susitarimais dėl varžybų baigties

³¹ http://ec.europa.eu/sport/news/20120410-study-on-match-fixing_en.htm

su susitarimų dėl varžybų baigties baudžiamosiomis bylomis, yra vykdymo spragos, tad ES lygmens iniciatyvomis turėtų būti siekiama pagerinti susitarimų dėl varžybų baigties draudimo taisyklių vykdymą.

Komisija dalyvauja Europos Tarybos, kuri svarsto galimą konvenciją dėl kovos su manipuliavimu sporto rezultatais, darbe. Jos tikslas – nacionalinėms sistemoms suteikti kovai su šia grėsme reikalingas priemones, technines žinias ir išteklius.

2.5.4. Tarptautinio bendradarbiavimo skatinimas

Naudodama 2012 m. Europos sporto partnerystės parengiamajam veiksmui³² numatytas lėšas Komisija inicijuos bandomuosius projektus, kuriais bus siekiama skatinti tarptautinį bendradarbiavimą vykdant susitarimų dėl varžybų baigties prevenciją. Ji taip pat toliau bendradarbiaus su Tarptautiniu olimpinio komitetu ir Europos Taryba – abi šios organizacijos pasiūlė ir rengė priemones spręsti problemai plačiu mastu³³. Komisija tirs galimybę įtraukti sporto varžybų sąžiningumo ir kovos su susitarimais dėl varžybų baigties klausimą į diskusijas su trečiosiomis šalimis ir kompetentingomis sporto srities tarptautinėmis organizacijomis.

PAGRINDINIAI VEIKSMAI

Komisija

- 2014 m. priims rekomendaciją dėl gerosios patirties vykdant susitarimų dėl varžybų baigties prevenciją ir su jais kovojant,
- dalyvaus Europos Tarybos darbe svarstant galimą konvenciją dėl kovos su manipuliavimu sporto rezultatais,
- skatins tarptautinį bendradarbiavimą ir dialogą vykdant susitarimų dėl varžybų baigties prevenciją.

Valstybės narės raginamos

- kurti nacionalinius ryšių centrus, susiejančius visus kova su susitarimais dėl varžybų baigties suinteresuotais subjektais,
- suteikti nacionalinėms teisės ir administracijos sistemoms priemones, technines žinias ir išteklius kovai su susitarimais dėl varžybų baigties,
- svarstys tvarų sporto varžybų sąžiningumo užtikrinimo priemonių finansavimą.

³² http://ec.europa.eu/sport/news/20120417-2012-call-for-proposals_en.htm

³³ CM/Rec(2011)10, TOK rekomendacijos kovai su susitarimais dėl varžybų baigties, 2012 m. vasario 2 d.

3. IŠVADOS

Įvairiems reguliuojamojo ir techninio pobūdžio internetinių lošimų sektoriaus uždaviniams spręsti reikia patikimų ir veiksmingų priemonių. Šiame komunikate nurodyti veiksmai sudaro kompleksinę tų uždavinių sprendimo strategiją.

Europos Komisija dirbs kartu su Europos Parlamentu, valstybėmis narėmis ir visomis suinteresuotomis šalimis, kad ši komunikatas būtų kuo greičiau įgyvendintas. 2012 m. ji sušauks pirmąjį ekspertų grupės lošimų klausimais posėdį ir inicijuos dialogą su visomis suinteresuotosiomis šalimis. 2013 m. bus surengta suinteresuotųjų šalių konferencija.

Europos Komisija įvertins, kaip įgyvendinamas šis komunikatas ir kaip valstybės narės bei suinteresuotosios šalys taiko priemones. Per dvejus metus nuo šio komunikato priėmimo ji paskelbs ataskaitą, kurioje informuos apie padarytą pažangą. Ataskaitoje Komisija įvertins, ar įgyvendinti veiksmai buvo pakankami, ypač siekiant veiksmingesnės vartotojų apsaugos ir susitarimų dėl varžybų baigties atgrasymo tikslų. Komisija taip pat įvertins, ar tais veiksmais sukurta internetinių lošimų srities ES lygmens sistema yra tinkama, ir ar ES lygmeniu būtina imtis papildomų priemonių, o prireikus – priimti teisės aktus.